

LÖSNINGSFÖRSLAG

Tentamen 2007-04-14 TMV135/136.

1. Variabelbytet $t = \sin x$, och därmed $\cos x dx = dt$, ger oss

$$\int_0^{\pi/2} \frac{\cos x}{1 + \sin^2 x} dx = \int_0^1 \frac{1}{1 + t^2} dt = [\arctan t]_0^1 = \frac{\pi}{4}.$$

2. En förberedande partialintegration ger oss $\int \frac{\arctan x}{x^2} dx = -\frac{\arctan x}{x} + \int \frac{1}{x(x^2+1)} dx$.

Ansättningen $A/x + (Bx + C)/(x^2 + 1) = 1/x(x^2 + 1)$ ger oss att $A = 1$, $B = -1$ samt $C = 0$ så

$$\int \frac{\arctan x}{x^2} dx = -\frac{\arctan x}{x} + \int \frac{1}{x} - \frac{x}{x^2 + 1} dx = -\frac{\arctan x}{x} + \ln|x| - \frac{\ln(x^2 + 1)}{2}.$$

3. Har att $L = \int_0^1 \sqrt{1 + f'(x)^2} dx$ och $f'(x) = 3\sqrt{x}$ så

$$L = \int_0^1 \sqrt{1 + 9x} dx = \left[\frac{2[1 + 9x]^{3/2}}{27} \right]_0^1 = \frac{2}{27}(10^{3/2} - 1).$$

4. Standardutvecklingar ger

$$\frac{2 \arctan x - \arctan 2x}{3 \sin x - \sin 3x} = \frac{2(x - x^3/3) - (2x - 8x^3/3) + O(x^4)}{3(x - x^3/6) - (3x - 27x^3/6) + O(x^4)} = \frac{2x^3 + O(x^4)}{4x^3 + O(x^4)} \rightarrow \frac{1}{2}.$$

5. Upprepad partialintegration ger

$$\int_0^R x^2 e^{-x} dx = [-x^2 e^{-x}]_0^R + \int_0^R 2x e^{-x} dx = [-x^2 e^{-x}]_0^R + [-2x e^{-x}]_0^R + \int_0^R 2e^{-x} dx \rightarrow 2.$$

6. Karakteristiska ekvationen $r^2 - 4r + 4 = 0$ har dubbelroten $r = 2$, så allmänna homogena lösningen y_h är $(Ax + B)e^{2x}$. En partikulärlösning y_p hittar vi genom ansättningen $y_p = Ce^x$, vilken ger $C = 1$ dvs $y_p = e^x$. Alltså är $y = y_h + y_p = (Ax + B)e^{2x} + e^x$ en allmän lösning. Begynnelsevillkoren ger oss att $B + 1 = 1$ samt $A + 2B + 1 = 0$, dvs $B = 0$ och $A = -1$. Alltså är $y = -xe^{2x} + e^x$.

7. Insättning av $x = 0$ i ekvationen ger att $y'(0) = 0$. Derivering ger $y'' = 2x + 2yy'$, så speciellt är $y''(0) = 0$. Ytterligare en derivering ger $y''' = 2 + 2y'^2 + 2yy''$. Alltså är $y'''(0) = 2$. Taylors formel ger nu att $y(x) = 2x^3/3! + O(x^4) = x^3/3 + O(x^4)$. Alltså är $\lim_{x \rightarrow 0} y(x)/x^3 = 1/3$.

8. (a) Integalkalkylens Medelvärdesats ger oss att $h^{-1} \int_0^h f(x) dx = f(s)$ för något $s = s(h)$ mellan 0 och h . Eftersom f är kontinuerlig i $x = 0$ måste $h^{-1} \int_0^h f(x) dx = f(s) \rightarrow f(0)$ då $h \rightarrow 0$. (Detta är ett specialfall av Analysens Huvudsats.)

(b) `[t,y]=ode45(@(t,y)(1-y.^2)./t.^2; [1,5],2)`

- (c) Skriv om differentialekvationen som ett system av första ordningens ekvationer:

$$y_1 = y, \quad y_2 = y' \quad \text{ger systemet} \quad y_1' = y_2, \quad y_2' = (1 - y_1^2)/t^2,$$

$$\text{begynnelsevillkor: } (y_1(1), y_2(1)) = (2, 0).$$

$$\text{[t,y]=ode45(@(t,y)[y(2);(1-y(1).^2)./t.^2], [1,5], [2,0])}$$

(Småfel med semikolon och punkter tolereras).